

Felszabadulását ünnepli Budapest. Képünkön az új Erzsébet-híd esti fényárban

A Minisztertanács ülése

Március 1-től bérrendezés a felsőoktatási intézményekben, a vasútnál és az egészségügyi, szociális intézetekben

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Fock Jenő beszámolt arról a baráti látogatásról, amelyet Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, valamint a kormány elnöke az NSZEP KB és az NDK Minisztertanácsa meghívására január 28. és 30. között az NDK-ban tett. Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese beszámolt Josif Banckal, a Román Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökhelyettesével február 3. és 5. között Nagyváradon folytatott baráti eszmecserejéről. A kormány ezután meghallgatta dr. Ajtai Miklósnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének a Magyar Tudományos Akadémia február 3. és 5. között tartott 130. közgyűléséről, és az Akadémia reformjáról szóló beszámolóját.

A Minisztertanács megtárgyalta és elfogadta az Országos Tervhivatal elnökének és a nehézipari miniszternek közös előterjesztését a népgazdaság energia helyzetéről és energetikai fejlődésének perspektíváiról. Az előterjesztés megállapítja, hogy a

népgazdaság energiamele-
gében a harmadik ötéves
terv során pozitív változások
következnek be, a fogyasztók
egyre növekvő mértékben
választhatnak a különféle
energiahordozók között.

A munkaügyi és a művelődésügyi miniszter előterjesztése alapján a Minisztertanács 1970. március 1-i hatállyal felemelte a felsőoktatási intézmények oktatóinak és technikai dolgozóinak munkabéret. A kormány határozata értelmében az oktatók átlaga mintegy 17 százalékos, a technikai és egyéb alkalmazottak átlag mintegy 9 százalékos béremelést kapnak. A határozat alapján a béremelést differenciált, egyéni mérlegelés alapján kell végrehajtani, és olyan bérrendszert kell bevezetni, amely meghatározott időszakonként biztosítja a dolgozók automatikus béremelkedésének lehetőségét. A Minisztertanács határozata előírja az óra- és vizsgadíjak összegének differenciált, átlagban mintegy kétszeresére történő felemelését is.

A munkaügyi és az egészségügyi miniszter előterjesztésére a kormány ez év már-

cus 1-ével felemelte a megszakítás nélkül működő egészségügyi és szociális intézetekben közvetlen ápolási és gondozási feladatokat végző szakképzett és szakképzetlen ápolónók, gondozónók, segédápolónók és takarítónók bérét. A béremelést munkaköri pótlék bevezetésével kell végrehajtani. A pótlék összege szakképzett ápolónóknál 200–400 forint, szakképzetlen ápolónóknál 150–250 forint, takarítónóknál 100–200 forint. A kiegészítő állománycsoportba tartozó dolgozókat valamennyi egészségügyi és szociális intézetben átlagosan 100 forint béremelésben kell részesíteni.

A munkaügyi, valamint a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztésére a kormány úgy határozott, hogy a vasutas dolgozók bérét 1970. március 1-ével fel kell emelni. Erre a célra éves kihatásában 150 millió forint használható fel. A Minisztertanács tudomásul vette, hogy a vasút saját eszközeiből évente további 75 millió forintot biztosít a dolgozók bérszínvonalának emelésére.

A bérrendezésnél a vasúti végrehajtó szolgálaton belül elsősorban a kedvezőtlen munkakörülmények között foglalkoztatott dolgozók alapterének emelésére kell törekedni, figyelembe véve a felelősség mértékét, a megterhelést, és a munkakörülményeket. A forgalmi utazó munkakörökben, ahol eddig túlórákat nem fizettek, pótlék nélküli túlórákat kell fizetni. Az éjszakai pótlékot — a megterhelést, a vasútvonalak és a munkakörök fontosságát figyelembe véve — átlagban mintegy háromszorosára kell felemleni.

A kormány felhívta a közlekedés- és postaügyi minisztert gondoskodjék a vasutas dolgozók munkaidejének fokozatos csökkentéséről úgy, hogy 1970-ben a tavalyinál 3 százalékkal — mintegy nyolc órával — alacsonyabb legyen a munkaidejük.

A Minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt.

KISZ-védnökség

Az ifjúsági szövetség védnökségi mozgalmát elemezte csütörtöki ülésén a KISZ Központi Bizottságának intéző bizottsága. Megállapította: a védnökségi feladatok eredményes végrehajtása növelte a KISZ tekintélyét, a fiatalok megbizonyították, hogy alkalmasak nagy jelentőségű feladatok megoldására.

Az intéző bizottság meghatározta a közeljövő feladatait. Eszerint az ország valamennyi védnökséggel épülő üzemének ifjúsági brigádját csatlakozásra szólítják majd a Lenin-centenárium alkalmából április 12-én rendezendő kommunista vásárnaphoz.

A bizalom természetrajza

Párt és nép tartós és szüntelen bizalomban — ez jellemzi leginkább történelmünk utóbbi évtizedét. Ez kamatozik a gazdaságban, a kulturális fejlődésben, a közgondolkodásban. Ennek a bizalomnak az eredője a magabiztosság, az egyéni és társadalmi kiegyensúlyozottság, a szerény, de egyenletes és kétségbevonhatatlan előrehaladás. De ez segít át bennünket kisebb-nagyobb gondokon és nehézségeken is. Mert hiszen nemcsak lelkesedést és igyekezetet, hanem megértést is ez teremt. Hiszen a bizalom olyan politikai tőke, olyan aranyfedezet, amely nélkül nem lehetne ambíció, nem teremhetne személyes és kollektív odaadás, nem lehetne nyílt és tiszta közélet.

Nemrégiben egy tanácskozás a bizalomról, a bizalom természetrajzáról beszélt a párt első titkára. Meghatározta a bizalom fogalmát, megmondta, hogy a bizalom nemcsak a társadalmi kapcsolatok tennivalóit, hanem a társadalmi viszonyokat is érinti. Ez pedig egyben a politika demokratizmusát is jelenti. Hiszen minden demokrácia formálisan silányul, ha csak fóruma van a szónak, az észrevételnek —, de súlya nincs. Sok politikai küzdés, agitáció vezetett idáig, de a je-

kat? Ez egyszer oda vezet, hogy kérdőjeleket előbbre tesszünk. Mert az ember csak elméletileg találkozik a nagybetűs Politikával — életét a kisbetűs fogalmak érintik közvetlenül: a napi élmények, a napi munka, a napi benyomások. A bizalom is ott születik és ott él vagy ott hervad, ahol az ember naponta leckét vesz belőle.

Ez a társadalmi közérzet nem idegen helyről költözött közénk. A párt politikájának tartalma és módszere teremtette. Az a közvetlenség, őszinteség és nyíltság, amellyel ezt a politikát az emberek elé tártuk. Az a módszer, hogy erről mindig beszéltünk és szót értettünk, odafigyeltünk a jelzésekre, a véleményekre, s így tulajdonképpen együtt határozta meg a politikát a párt és a nép. S ha így született a bizalom, akkor az ápolásával kapcsolatos tennivalók is értelemszerűen ugyanezek. Ez pedig egyben a politika demokratizmusát is jelenti. Hiszen minden demokrácia formálisan silányul, ha csak fóruma van a szónak, az észrevételnek —, de súlya nincs.

Sok politikai küzdés, agitáció vezetett idáig, de a je-

lenlegi állapotot sem lehet végesnek tekinteni. Elő, eleven dolog ez a bizalom — s emberség, megérzés, figyelem és türelem a napi tápláléka.

Kár, hogy itt-ott beleront néhány könnyelmű ember a közösség szájizébe és magatartásával bűnösen ellene munkál annak, amit egyébként nap mint nap száz meg száz ezer közéleti, gazdasági, hivatali vezető, munkás, sugároz a közösségre, mert ezek a dolgok veszélyesek a bizalomra. Szerencsére éppen a bizalom erős vára ad magabiztosságot személyeknek és közösségeknek arra, hogy föllépjének.

Nem foghatjuk hát fel úgy a bizalmat, mint valamiféle tartós állapotot. Folyamat ez, amelyet nem is eléggé egyazon szinten tartani. Mindig többre, magasabbra törünk, mindig szorozgatjuk a kívánságainkat — ehhez bizalomból is mindig több és kvalitásban erősebb kell. Soha senkinek nem szabad elfelejteni még a bizalom tartós és szüntelen légkörében sem azt a summás mondatot: a bizalom nem betonból van... Sz. Simon István

A NEB megvizsgálta:

Javul-e a zöldség- és gyümölcscellátás?

A piacra járók, az ott vásárlók előtt ismert, hogy a városi ember általában drágán jut hozzá a zöldséghez, a gyümölcshöz. Ha pedig az üzletekben néz körül, ott ritkán láthat friss árut, s használatlan bevásárláskor válogathat a fonnadt, avagy a még fonnadtabb árak között, sokszor a friss áruhoz azonos áron. Emlékszünk arra is: Szeged piaci tavaly arról voltak nevezetesei, hogy drágábbak, mint a fővárosi. Azt viszont már kevesebben tudják, hogy a szegedinek is magasabb volt a fogyasztói árszínvonal Munkács és Vásárhely piacain... Hogyan lehetne a lakosság érdekében az ellátást javítani? — e cél vezérelte a megyei NEB-et akkor, amikor ellenőrzést tartva elemezte a megyénkben kialakult szabadpiaci árszínvonal növekedését és az értékesítést — kereslethez viszonyított — csökkenő tendenciájának okait.

Mezőgazdaságunk helyzetét ellentmondásosság jellemzi. Ismert, hogy a kertészet (zöldség, gyümölcs) termelésben kiemelkedő helyen áll. Az országos termelésben területi arányának mintegy kétszeresét adja. Egyes cikkek-ből, mint például vöröshagymából 40–45 százalékat, az őszibarackból 30–35 százalékat. E két cikkbe feltétlenül a legnagyobb árumennyiséget termelik a mi megyénkben. Ugyanez mondható el a korai zöldségekről és a zöldségszárakról is. Mégis az idénycikkek ösz-szevont (piaci és bolti) fogyasztói árszínvonala 1968-ban 7,2 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban, s tavaly sem volt sokkal különb a helyzet. Mindebből következők: megyénkben ugyan viszonylag elegendő mennyiségű zöldség és gyümölcs terem, mégsem jó a cikkek-ből a lakosság ellátása. Csak példaként: Szeged lakossága évről évre nő, ugyanakkor a múlt évben 17 százalékkal volt kevesebb a piaci felhozatal zöldségből és gyümölcsből, mint a megelőző esztendőben.

Kísérletek már történtek arra, hogy megyénk és így Szeged lakossága is több és jövedelmesebb zöldséghez, gyümölcshöz jusson. Meg kell azonban jegyezni, hogy az élelmiszer kiskereskedelemnek történő közvetlen értékesítés növekedése — a ko-

rábbi mennyiség ötszörös növekedéséről van szó! — jelentős mértékben a megyén kívülre történt. A zöldség- és gyümölcs boltjainak pedig 40,2 százaléka a megyén kívül (23,9 százaléka Budapesten) helyezkedik el. A kísérletek tehát eddig kevéssé szolgálják a helyi lakosságot.

A lakosság jobb áruellátása érdekében a NEB több javaslatot dolgozott ki, megvalósításukat ajánlva a tsz-eknek, tsz-szöveteseknek, MEK-nek, kereskedelmeknek, s nem utolsósorban a helyi tanácsok illetékes szerveinek.

Eddig csak a MEK kap állami támogatást a teli ellátáshoz szükséges áru raktározásának megoldásához. A NEB javaslata: a szubvenciót mindazon szocialista szektorhoz tartozók kapják meg, melyek e tevékenységgel foglalkoznak, tehát a zöldség- és gyümölcstől forgalmazók azonos közgazdasági feltételek között működhes-senek. Idősebb a MEK — tsz-törvény szerinti — vegyesvállalattá való átalakítása. Ebben az esetben várható, hogy a forgalmazási érdekek egybeesnek a tulajdonosi érdekekkel. A NEB — a partnerek ellenvetései ellenére — helyesli a MEK kiskereskedelmi tevékenységét. Sőt, az ellátás javítása érdekében szükségesnek lát-szik, hogy a MEK újabb pavilonokat létesítsen, ahol — feltételezhetően — a jövőben nemcsak friss árut kínál eladásra, hanem árszabályozó szerepet is töltsön. Ha a jövőben a MEK szervezetében, azaz korábban, és gyakra-bban szállítana árut a kiskereskedelmi boltokba, akkor ezzel versenyképesebbé tenné áruját a közvetlen beszerzésekkel szemben is.

Habár a kiskereskedelmi forgalomban mindössze 1–3 százalékat jelent a gyümölcs és a zöldség forgalmazása, az állami és a szövetkezeti vállalatok több gondot fordíthatnának erre, hiszen mind a városban, mind a falun élők egy része a boltokban szokott vásárolni. Indokolt az üzletpolitikájuk felülvizsgálása.

Legtöbbet a tsz-ek tehetnének. A NEB megállapítása szerint célszerű lenne, ha a tsz-ek újabb, közösen üzemeltetett boltokat nyitnának a megye városaiban, községeiben.

L. A.

PENTEK,
1970. FEBRUÁR 13.

DELMAGYARORSZÁG 3

Zűrös garázsakció

Az ügy tavaly ősszel kezdődött a szegedi Tarjánban, amikor 11 autóval rendelkező újdonsült szövetkezeti lakástulajdonos meg egy vállalat elhatározta, hogy házilag készíti garázsokat. A tervezést magánúton végezték, s magánúton szereztek be az anyagot. A tagok úgy állapodtak meg, hogy a költségeket egyenlően megosztják, ha kell, társadalmi munkát végeznek. Eppen ezért maguk közül kijelöltek egy pénztárost, s egyikük nevére kiváltották az építési engedélyt. Aztán minden elindult a maga útján. Mivel egyikőjük építésmérnök volt, ügyesen „belefolyt” az építkezés irányításába, míg másikuk — mivel a TŰZEP-nél dolgozott — az „anyagbeszerzésbe”. A szépnek egyáltalán nem nevezhető víz- és világítás nélküli építmény úgy december elejére elkészült. S egyszeriben elterjedt a hír, hogy nem mindenkinek került ugyanannyiba a pár négyzetméteres garázshely. Furcsa módon nem számolt el a „szervező bizottság” —, mindössze a saját maguk által megbízott pénztárostól az

akció vezetője elkérte a kasszát.

Telik, múltik az idő, és a kész garázsokban nem áll egyetlen autó sem. Most a tagok azzal a kéréssel fordultak szervezőikhez, hogy végre számoljanak el, derüljön ki, kinek mennyibe került a garázs; végre adják át a kulcsokat! De ez már nem egyszerű kérdés, hiszen ügyvédet emlegetnek, s az építkezést több mint csalafintának minősítik. Summa summarum: aligha van meg közöttük az egyetértés, a bizalom — már a jóreggeltre, jóestére sem telik! Pedig ezek az emberek egy új lakótelepen szomszédok, nemcsak lakásuk, hanem garázsuk után is.

Tudomásunk szerint a furcsa garázsakcióra egyetlen szerv — mondjuk az engedélyt kiadó tanács — sem volt még idáig kíváncsi. Ez az ügy megérné az érdeklődést —, hiszen újabb garázsakciókról érkeznek hírek. És érdemes lenne az ilyen szomszédokból ellenséget csináló házilagos módszereket végérvényesen elkerülni.

Már csak egy új lakótelep bekéjéért is.

Matkó István